

সাহিত্যগী অখন্নবা লমায়

Imphal, Sunday, March 01, 2015

ঈচাউ অমসুং লৈরাই

- নবকুমাৰ নোংমৈকাপম

পাথংলুই
হিন্দীনা ঃ कूँवर नारायण
মণিপুৰীনা ঃ ডা. শিবানন্দ য়ুয়াম

লাকষি থাজবগা লোয়ননা
ঐগী মায়কৈৰোমদা মহাক্ৰা।

অদুৰু পাথংতুনা চেন্ৰেকষি ঐদি হন্নথগু মাৰু য়েংলমদনা। ঙাওবা নঙে হুই খুদিংমক তমথীৰা নঙে শা খুদিংমক ডাকু ওইদে মী খুদিংমক থাঙ য়েপুনা চংপদি মী খৰখভনি লাম্‌ক্ষী মংদা হিচং-য়াইত্তা ওইরিদি অনী-অহ্মখভনি অদুৰু তমথীৰা ঈরাং খোকহন্নিবসিসু মথোয়দুনি। থাঙ য়েপুনা খঙদবা মী খৰখভনি থওইকদে অঙাওবনি খন্দুনা কোৱথি থিৰৈ ঐগী ইচাশিংবুদি মহাক্ৰা পীৰমথি নুংশিবদি মীনুংশিগা লোয়ননা

●

মনানা হৈমাং শাবা
ডো: শশীকুমাৰ য়ুৱেয়ম

থনদবা ঈশিংগী মখোলশিং পন্ডিত শানিবংগী শকলেনশিং শিহেং খঙদবা চাৰিউঙৈ পাউতাক ৰাঙাং হৈবশিং মীচম প্ৰজা ওইয়ক্ৰবদা অখঙ অহৈ শাবশিং মীফমদা মরোল খোভবশিং ঙাংবগা খৃংকা মান্দবশিং ফৌহামা ওল্লকনি নোংমদি ওমৰ নঙে মীওইপাক অশাবদি অশেংবদগী অথোইবনি লীলাগী নুপী শাবিশিং অশেংবদগী তাবরনে।

ঐবু শিৱসিৱা এন মণিহাৰ

মী মরোল’মা ঙাংনৱিৰা মচানা গুলী চাৱিৰা মৰানা যু খুক্ৰিৰা, ফ-না ঙাংনৱিৰ’দি মফৈ ওনশিদ্দনা খংনক’সু যাদু ঐবু শিৱসিৱা খল্লে। ঐনা শিৱগদি ফগ্ৰা? লৈকায় কুঈন্ ওইহৌনি লৈবাক শৱা শলহৌনি মনিং তোনা ঙাওহৌনি ঙাবীনবা লৈব্ৰবদ। ঐবুনা লীংজেল খাবী মচা-মৰা লোয়ন হৈতবী মাগী কোন্সবা খন্দুনা হন্দোক্ৰগা চংপ্ৰে হায়ননি ওহোকপগী লহিবক্ৰি কৱি নুংগী য়ুয়ান্চুৰা। শিৱৰোই ঐ শিৱৰোই তাইবঙ শিত্ৰা লোইদ্রিঙৈ পোকঙমদনা পোঙ্ক’দা মপুৰী পাখল লোইদনা মীচেল তাৰা যৌনাদা ইচা-ইৰা য়োল্লৰোই। শিববুদি লায়ৰ’সু

থাপতোক্ৰুগে খল্নবা নঙসে হৌখৰা মতম অমঙুম

থাপতোক্ৰুগে খল্নবা নঙসে চংথোকষৰো ইনাক্তগী থাপ্ৰা। হন্নমুং য়েংজনিংচে ঐনা কাউস্তসনু নঙগী শক্তমদো।।০।

থন্মোয়গী ঈৰোল্লুংদা ফাওৱিৰা কায়নবগী চৈনা অসিমদি কনাদা তায়নৱনি ঐনা লায়বক্তা তন্নমদ্ৰবা নুংশিব্দুগীদমক?।।০।

ঈপাল লাংলবা তুৱেলগী ঈমায়না চেহুৱক্ৰি চৈথেং অমগী ঈন্দেদা। ঈৰোল্লুংদা চেল্লিৰা ঈৱৈদুগী অৰাবদি খঙদীদে কৈদৌঙৈদুসু কনামত্তনা।।০।

শৈৰেংবা : য়ুয়াম থকেশ্বৰ

শৈৰেংবা : ৰাজেন্দ্ৰ ওক্ৰম

সাহিত্যগী খোঙচং অইবা শক্ৰংবম ৰামেশ্বৰদা এৱাৰ্দ পীথে

পেটিওটক ৱাইটস ফোৱম, মণিপুৰনা শীন্দুনা অহ্মমশুৰা অৱান্ধম ইবুংঙেলহ এন্দ বিনোদকুমাৰি লিটৱাৰী এৱাৰ্দ, ২০১৪ লাহোকপগী ঈৰেম হৌখিৰা ফেব্ৰুৱাৰি ২৫দা মণিপুৰ প্ৰেস ক্লবতা পাঙথোক্ৰে। এৱাৰ্দ অসি অইবা শক্ৰংবম ৰামেশ্বৰগী চীম-শৈৰেং লাইৱিক ‘ইৱৈৰাক-ইৱৈৰাক’ কৌবা লাইৱিত্তা পিথি। এৱাৰ্দ অসিদা শেল ওইনা লুগা ফি শীংশ ৫, সচিকিৰৌ, লেংখাম ফি অমসুং মোমেণ্টো যাওৱি। এৱাৰ্দ য়েহোকপগী থৌৱম অদুনা মণিপুৰী সাহিত্য পৰিষদ ইফ্মালগী প্ৰসিদ্দেট প্ৰো. এলাংবম দীনমদমা অথোইবা লেংবীৱকপা, পেটিওটক ৱাইটস ফোৱম, মণিপুৰগী প্ৰসিদ্দেট ৰয়ু লৈশাংথেমনা থৌৱম মপু অমসুং শক্ৰাইজম নিমাইচৰননা ঈকাইখুৱিৰা লেংবীৱকপা ওইনা শৰুক য়াখি।

লুৱাং সলাই ফেঙস্ত্ৰে

যৌনাওজম কুন্সা লুৱাংনা ইৰা *লুৱাং সলাই* কৌবা লাইৱিক অমা হৌখিৰা ফেব্ৰুৱাৰি ২৫দা ইফ্মালদা লৈবা সনা কোনুংগী অনীশুৰা হোজৰ্তা ফোঙস্ত্ৰে। থৌৱম অদুনা সি আই কোলেজ, বিষ্ণুপুৰগী ৱিট্যাৰ্দ প্ৰিন্সিপাল সলাম তোব্ৰা, সনা যৌগল কাঙলুপকী লাইখৌথল্জৰা ৰাইৱোকপম শাজৌ অমসুং সনামহী যৌগল কাঙলুপ ইফ্মালগী লুচিৎ পুৱেল ওইনাম মেজোৱ খুনমনা প্ৰসিদিয়ম মেম্বৰশিং ওইনা শৰুক য়াখি।

কোজু কমাগী মঙ ফোঙস্ত্ৰে

ইফ্মালগী সগোলবন্দ মৌইৱাং হনুৰা লৈৱক্তা লৈবা ওইনাম কামিনি কুমাৱ খুনমনা ইৰা *কোজু কমাগী* মঙ হায়না মিংখোৰবা শৈৰেং লাইৱিক অমা হৌখিৰা ফেব্ৰুৱাৰি ২৫দা নোংচপ হায়ম খোজৈ লুপ (নোহাখোল), যুৱেয়মনা শীন্দুনা মৌইৱাং হনুৰা কম্যুনিটি হোলদা পাঙথোকষিৰা থৌৱম অমনা ফোঙস্ত্ৰে। থৌৱম অদুদা ডা: ধনবীৰ লাইশ্ৰমদা অথোইবা লেংবীৱকপা, নোহাফ্মালগী প্ৰসিদ্দেট গৌৱো খোঙামচানা থৌৱম মপু, মহাইই লন্তী কোলেজগী ভাইস প্ৰিন্সিপাল ওইব্ৰুনা ডা: লাইশ্ৰম শশিকুমাৱ অমসুং সেনিয়ৰ জনেলিষ্ট ইৱেংবম অৱননা ঈকাই খুৱিৰা লেংবীৱকপশিং ওইনা শৰুক য়াখি।

মথোয়না কৱম তৌহৌনি

লাইবক্ৰা তম্মা মথোয়গা

পুলি পত্থং যৌৱগে

নোংদম্‌ননা শীনবীৰা মথোয়গা

খোঙলোয় ওইনা ‘সুম চংলেগে।

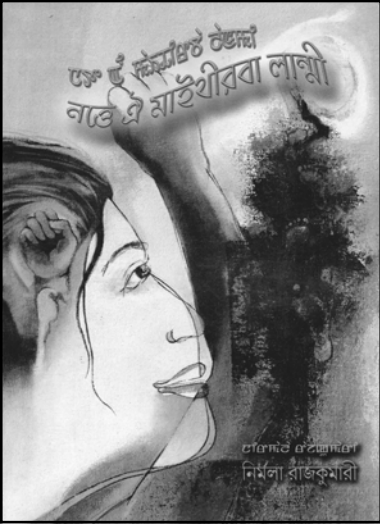
●

অপোদ্দা লৈহাও নিৰ্মলা ৰাজকুমাৰী

নৃংতিগী হেকই ঐনা লৈহাও ঈশ্বৰগী খুয়াদা কঙচনবা লৈহাও গল্পাদুন্দুদী, ঐংখায় ইংখোল মমাঙগী কুন্সী কালেন নাইননা শংগীনি ওচি পোমহৌৰা লৈৱাদো হয়েংদি লৈশাং তল্পম্মী অগ্ৰান্ধা মতমনা খৰদি অদুম মহেকই অপোদ্দা লৈহাও অমদি হয়েংদি শংকনি খন থমজৱন্থনি ঐনা য়েংলগা নোংঙল্গা চঙলুই হেকৈ খন শাংকায়ৱমগনি খন্দুনা অসুম লৈৱম্মী পোমনুনা নৃংতিগী য়েই লৈৱাংদো শাংকায়ৱমগনি খন্দুনা শাংকায়ৱমদে লৈৱাংদো থাখায় অমা হৌপৰে লৈৱম্মী অদুম হন্নগী হান্ধা কৱিগীনো ঐনা অদুক নৃংশিক্ৰিৰা অপোদ্দা লৈহাওদুদা ইহোমতা খঞ্জৈ, কৱিগীনো শাংত্ৰিৰা লৈহাওসিনা নাম পোয়ৱৰা নুজগুম উখি ঐগী মীংসিদা নোংমদি হেজ্জৈ লৈহাওদো হাপচিল্লে গিল্লি স্ৰাস অমদা লাইজ থৰা যাওবৰা। হুন্নি শুবা নুর্মিংতা শাংকায়ৱম লৈৱাংদো হৱাউজযিৰা ঐনা কৰা ফহনবগুম খনখি অনাৰা অমা পেঞ্জযিৰা কয়াদা থন্মোয়সিনা ঐহাক্ৰী।

মতম কে এস ঐচ. সনাতোয়ী

কল্পবা তুৱৈগী ঈচেলদা চেহুৱক্ৰি কাওশিং মপৈ-মপৈ ঈচেলনদি হন্মা-মক্তা য়েংবীদে কাওশিংগীদি অৱাৰা ফজিনহৌই তোৰ্‌বৰ্গানী উৱাশিংনা কাওশিং মচালক্তগী খৃংলাম ইংলদুনা হায়বগুম তৌইনা-ঈচেল নহাক্ৰা ঐখোয়বু ঈপাক তন্ম্য পুৰীয়। হায়বা মক্তা তাৱমদে-ঈচেল মানা নাপল কানা হন্মা মক্তা য়েংলমদে। হায়ৱনগুম তৌইনা-নহাক্ৰা ইতুং ইমীংলিৰদি অমকপা যাওন্দা ইল্লকউ। নহাক্ৰী ফভ-তৌজক্ৰ নহাক্ৰি। ঐগী ইতিক নচঙদে। অৱোৱ অখম তৈতনা ঈপাকপুদি যৌখিদে।

মী ওইবগী ৰাখল ময়াম অদু ফোঙদোক-পতনা মীংৰেং ৰাৱেংগী মশক ওইৱিৰনি। ৰাৱলশি অদু মীং, মায়থোং ৱািহে কয়া অসিনা ফোঙদোক্ৰিবনি। শৈৰেং হায়বসিদি ৰাইহৈনা ফোঙদোকপনা মৰ্কনি। ৱাইহে তক্তুনা নান্দুনা ফজৰা হোমনা খজিক্ৰে জেহুৱগা হায়বসিনা লৈবগী শক্তি অদু উংথোকপা ওল্লনিব। নৌনা শক তাক্ৰক্ৰিৰা অইবী অমা পুথোকপা তাৱবদি ৰাজকুমাৰি নিৰ্মলা দেৱী। অংগ ওইৱিঙেন্দগী অচুশা পামজৰা মীগী মঙেৰে পাংবা পামজৰা মীশক অমা ওইনা হৌৱকই। মহাক মণিপুৰ য়ুনিভৰ্চিটিদগী এম এ লোইশনিখি। হৌজিক হৌজিক হেঙতাং হায়ল্লুদা ওজা অমা ওইনা থবক তৌৱি।

মহাক এ আই আৰ ইফ্মালগী নহাৱোলগী থৌৱমদা ঐৰেং কয়া পান্বেংক্ৰে। শৈৰেং কয়া অমসু নুর্মিং খুদিংগী ফোজিৰা নহাৱোলগী যৌদাংগী সাহিত্যগী লাভমনা হান্ধা থেংনস্ত্ৰে। মহাক লম অফ্ৰোলা লাহেঁৱনিৰা লগী অমনি। মহাক্ৰা কুমজা ২০১৪গী লোইশিল্লকপা শৰক্তা ফোঙলিৰা

শিংহৌঈৱগনা চোপ্ৰা।

ঐং ঐং চিংশিবমথৈ ঈংত্ৰবা ৰাক্তিং থাগী অয়ুক্ৰী লৈচিল মৰকসিদা লাইশ্ৰমগী ঙায়োকফাৰ্ম যৌৱক্ৰে তোনু অমদি সনাৱৈ। ঈশিংতু কোমুং তাৱকপদুনা, ফজনা ফাবা য়াৱনি হায়না খৰ্মে মথোয়নী। সনাৱৈ ঈন পানশিল্লগা থাবা হৌপ্তে। তোনুনা মফি হোংদোক্ৰগা খজিন যৌবা ঈশিংদুদা কুমখৰগা লোংঙুপ তানবা হৌপ্তে। ঙা উপবদি মখৃং থিনজিৎ দুনা ফানবা হোংনবদা ঈংত্ৰবা অযুকসিদা হেক হেক ঈক্লগি। ফজ ফজৱৰা কেজি অহুম তাবা, মৱি তাবা ঙাশিং ফাবদুৰ্দ্দি ঈংবা খঙথিদৱে ঈংবনা ময়াদু কদুক কদুক নোন্সবসু। ঙা অটৌবা ফাবগী নৃংঙাইবসি পুৱা নাননি নিশা।

ঙগী মমলসি মধ্যায়দু লৈ। অসিনা ফারকপা ঙাশিংতু নাকনগী ফাৰ্ম অমগী অক্ৰবা ঈশিংদুদা ঈমা শাবা খাউ অমদা য়েক্ৰি। ফাৱক ফাৱকপা পুশ্য মদুদা লৌইনা য়োকশিল্লি।

বাৱো মতুং পু অমৰোম তাৱকপগিদুনা মচানুপী অহন্দুনা চাক থিল্লকই। মচানুপীদু খীন্দনা কাহনগ্ৰগা মবুং অশীদু থুনা লাজুনা ডা হোঁনগংলনবা পাউ থাখি।

চাক চাথোক্ৰগা, ঙাদু মপুগা ওনমিৱৱে। কেজি মৱিফুংথোইনি। কেজিদা লুপা ৬০/৬০গী চাংদা লুপা ৪৯২০নি। অয়াওবা লুপা ১৫০০৭ খীৱগা অৱাংপদুনা হয়েং খীগে হায়নৱে। অসুন্না খৰা খীৱগা অৱাংপদুনা কোৱা অমুক হাৱসি মচাননা ঙা ফাজৰিৰা কাঙবুৰ্দ্দি অদুম য়াৱৈ। মথোয়নীনা খন্মে ‘ইফ্মালদা কেজিদ লুপা ৬৫গী চাংদা য়োনবা অদুগা ঙাচোংদগী কেজি তৱামুক চাংথোৱক্ৰবদগা পুন্মা লুপা লীশীংমুক্তি কমসে কম লেয়নি।’ মায়থোঙশিংদু হাইৱৰ মশেক মঙাল থোকপগুম তৌই। ঙা ফানবা হোংনবদা ঈংখিৰা ৰাখিবশিংদু পুমকাউ কাউন।

অসুন্না মোদ্দা নৃংঙাইৱিঙৈলু, মচানুপা অশীদু যৌৱক্তুনা ঙাশিংতু পুখংমিৱক্ৰে। পাংফমদুগী কিলোমিটাৱ অহন্লেম থাপ্ৰা বস পাৰ্কিং ফাওবা থিফৈ দাকহল্লগা সনাৱৈনা ইফ্মালদা য়োনবা চংপ্তে।

ইফ্মাল যৌৱক্তুনা সড়ক মতাই অমদা ফমখবদা ঙৱায়ি। ঙাদু কেজি ৫/৬ য়োনবা হৌৱকপগীদা ময়াম ক্লেৰা হৌৱকই। কৱিগীনো অমত্তা ওঙনদে। সনাৱৈদি যৌশাদনা অদুম মোজি ৰাগ অমদ। তাজুদুদা পুলিসকী গাড়ী অমদা, ‘‘লো এন্ড ওৱৰ ফংল ক্ৰবদগী দি সিনা গ্ৰেটাৱ ইফ্মালগী অকোয়দা কৱফিউ জাৱিস্ত্ৰে। লোইশিল্লো, মী তিল্লু,...’’ লোয়ননা, পুলিস খৱনা ফু ফুদুনা মী তানখািৰা হৌৱকই। ঙাশিংতু লোইশিল্লগা কুল্লকপা তাখি সনাৱৈ উপায় লৈতনা। কৱিদি তৌনি লৈবাক খোনবা ঈৱাঙনি।

ইফ্মালদগী কিলোমিটাৱ ২৩ অমুক হল্লক্তুনা ময়ুম লমদম ময়াং ইফ্মাল অমুক যৌৱক্ৰে। কৈথেলগী ঙায়োনফমদা থাংজিন্দুনা মাগী ঙাশিংতু অমুক য়োনবা হৌই। অদুৰু কেজিদা লুপা ৬০/৬০দা তীক্ৰকপদু য়াৱনি মতাগুম লুপা ৪০/৪০ পীগে

নঙে ঐ মায়খীৱবা লান্মী

শৈৰেংগী লাইৱিক “নঙে ঐ মায়খীৱবা লান্মী” হায়বসিনা অহানবা খুমাৰা লাইৱিক অমনি। অদুম ইনৈমক লাইৱিক অসিদি মহাও তংবুৱগা চম্প্ৰা নংত্ৰগা চিনি চিন্তাপ্ৰস্তুননি হায়বসি খঙল্কনি। মহাক্ৰী লাইৱিক মখল অসি অৰাবা শৈৰেং এলেজীনা আয়ন্থনি হয়াৰায়াই। লাইৱিক অসিদা অখন্নবা শৈৰেং ৫৬ যাওৱি। অমোং-অনৈ শেংদোকপগী, নোেক্ৰি থবা শৈৰেং কয়া অমসু যাওৱি। অইবীগী ৰাখলদি ওইৱস্তু য়াই অদুম ওইনমক মাগী শাজিৰা খৃংইশিংদা মশাগী মমি মিংশেলদা তাবগুম তাত্ৰা হায়বসিকক হায়দবা ঙুমদে। অয়ান্ধা অইবশিংগী মমি মশা-মশাগী ইখোৱকপা অদুনা মমি তাবা হায়বসিমক্তি অনৌবা অমা নঙে। অইবী অসি সাহিত্য থৌপাং লুপ (সাথৌলুপ) ইফ্মালনা শীনবা নোংথোফম কুঞ্জমাইন মণিপুৰী পোইট্ৰিক্‌পিচিসিদা মনা অমসুফুং। মহাক্ৰ ৷ থৰায় যাওবদগী ইফ্মাল বুক ফোৱ, ২০১৫দা অখন্নবা শৈৰেং শেদিবদা শক্ৰাইবা কবিশংগী মৰক্তা মহকসু শৈৰেং থিৱক্ৰে। মসিমক অইবী অসিবু মীয়ায় ৷ শকখঙনবা খোঙথাং অমনি হায়নীং।

অইবীগী মিংখোল ওইৱিৰা শৈৰেং অসিদা মহাক মশামক অথাং কনৰগা লোয়ননা পুঙ্গি অসি লান্মী অমগুম লাহেঁৱনখিনি হায়বদু ফোঙদোক্ৰি। হোংববা য়াবা হোংবৱগা লেমহৌৱিৰা শৰুক অদুনি ঈশ্বৰদা শীৱৰা মহাক্ৰা পান্মী। য়েংসি মাগী শৈৰেং “চেলেজি থেংনখিনি লাল/এ পাংবদী নঙে/এ থৌনা ফহবী নঙে/ঐগী পান্দম, ঐগী যৌনা/ওচিসু হোংদ্রি/শাক্ৰেখিনি লাল/থেংখিনি লালঙম ফিৱাল/পুন্মক ঈশ্বৰগী লীলানি”(নঙে ঐ মায়খীৱবা লান্মী, লা:৫৬) ঐথোয়না থেংনৱিৰা অৰাবা কয়া অসি ঈশ্বৰদা থেংনবা গুল্লিৱা হায়বদু চাংয়েংলবনি হায়বদু তশং তশংনা উংলি। হৌজিকী খুৱাই অসিদি তাৱিৰা ৰাথোক-লাহোক্ৰী পাউ অসে অইইনা তান্ধিৰবা লেঙদোকপা শৈৰেং অমত্তং হায়ৱৰদি মখাগী অসিনি “নুর্মিং খুদিংগী লেপুনা থোেক্ৰিবা/হাংবগী, লাপ্ৰ বগী, মীনুংশি খঙনদবগী ৱাৰী/এ তানিংদে, ঐ তানিংদে/লীৱক্ৰম ঐডোন্দা।’’(ঐ তানিংদে, লা:১) মতপু লীজা শীজিাসি হায়দুনা লাইৱিক লাইৱি থোজ্জেল হৌনা। য়েংসি- “মতপ্ৰদি অসুম

হায়বীৱে। য়োদ্দে। কমাইনসু য়োল্লনি। মাগা ফশিমাৱিৰীশিংদুদি হায়ৱিৰা মমলশিদ্দা য়োম্‌ফিবসু ময়াওৱি ওচি নুংদাংগী থোংলুনবা চেঙ ৰানখিনবা। নংত্ৰগদি ময়ুমদা মচাশিং চৱা হেনগদৌৱিবনি।

তাজুাসিদা অমুকসু “পোংফম ফন্ধা, দুকান হাংবা যাৱৰোই, লোইশিল্লো, লৈবাক্ৰীনি, ময়াম শাউবীলু।’’ হায়দুনা ৰা-ৰা লাউনক্ৰে।

নী	অতৈদি
আয়ান্ধনা কুল্লস্ত্ৰে।	তাৱবসু তাশিদ্দা, ফনা
কু ইনা খাঙলম্‌ন্থনি সনাৱৈ	

যাৱগদি লোইহৌনবা হায়দুনা। অদুৰু কৈথেল শঙগী মমত্তা নুঙনা থাবা যাওৱক্ৰবদদি, ঙা ময়ামদু লৌইনা পুৰসু ঙ্ৰোমাইদৌবা অমদি অৱেন্ধনা পুন্মদনা মাঙখিদ্দা শৰুক হায়ননা কেজিদা লুপা ৪০/৪০, অদুদগী ৩৫/৩৫দা খৰা য়োহোেক্ৰস্ত্ৰে। অসুম লৈবা য়াশিল্লক্তবদগী অৱেন্ধু পুৰগা ক্লেজ্জৈ ময়ুম যৌহৌনবা।

ঙা হোঙলে হায়বগী ধনিদা, নুর্মিযাংদা, কোকায়গী মীনা মঙেদন্দগী ঙাশিংতু খৰা লৈনস্ত্ৰে। ঙাখঙগী নঙে নোনিৰা মশাসে, মটৈত মনাওচিগী থথোয় অনীসুনি। নুর্মিযাংতু ৰা অমত্তা ঙাঙনদে।

ঙৱাং ৰাজ্জকপা চেঙ কেজি অমদু মচানুপীজা থোংহল্লগা মচা তক্ৰক্তু খৰা খৰা য়েদুনা পীজগা তুমহনস্ত্ৰে। অতোনবদুদি মবুক থাদে হায়দুনা নিংঙাইয়ান্ধা তৌৱসনি অদুৰু সনাৱৈনা শাউৱংনাম মগী অংখাং পুস্তুদু মচাদুদা তাইদুদনা ফুৰগা ডা নমদুনা তুমহনখিবনি। মথোয়নীদি অদুম ছেজ্জৈ। চাক্তু কোৱসগু উংলগা ৰাখলদুদা চাবা য়ানিসু থাজদে। শিংশিং খৰা খৰা থকাটমৱা ফমদুনা চঙনৱে। কদাযদগী শেলনা মীগী ঙাশোংমল ৰূপিখিনি, কদাযদগীনা ৱিহ্ৰা বন্ধান হনগনি, মতুং তাৱকপদনা কৱি শিনফম অমুক শুৱগা মচাশিংদুগী চকখাউ হাওহন্দৰা ঙমৱনি হায়বগী ৰাখলদা অহিং নুংশেহিৰা মমীংতু উঈশনিৰা য়াদনা নোংঙানখিৰা খঙইদে।

নোংঙাল্লগদি মশা নাৱনিৰনা কেজিদা লুপা ২০/২০ পীগে হায়ৱে। লৌইনা মাঙউদি শৰুক, হল্লৱিৰা মমলদুদসু খৰা য়োনবদি। অৱেন্ধুনা ঙাকুক ফক্ৰগা নুংশাদা কৌদোক্ৰে।

মীয়ায়দি ফৌৱিবসি ঙাফক ওইনা উবিৱস্তু য়াই, তেংথেন্ধুম্‌কীদি ফৌৱিৰশিংসি তোনু অমদি সনাৱৈগী ঙাফক ফক্ৰবা থন্মোয়াশিংনি।

কৰ্ফিউদি কোমথোকপ্ৰে অদুৰু সংস্থান কয়াগী বন্দনা অমুক মটৈ পামশিনস্ত্ৰে।

ঙা হোঙলে হায়দুনা ওৱাং ঙা ফনা য়ান্ধা লৈখিৰা অৱাং থংবগী ইনাক খুনবা এস ও তৌবগী চাকশঙদুন্দগী জী-জী-জী ভৌবগী মখোল গা লোয়ননা নুংশিৰবা মশান্ধা লৈকায় পল্লান্ধকই। বন্দনিনা ওকিস কাবসু য়াদৌবা নংবৱনিনা, পোথাৰা নুর্মিৎনি হায়দুনা, নুংশা লুপু লুপু থোৱকপদুদা শুমাঙদা চাক থাদেক্ৰেগা নুংশা য়াইৱগা ওচিগী অটৌবা, অথোংবদুদা

লাইৱিক্ৰী মমিং	: নঙে ঐ মায়খীৱবা লান্মী
অইবা	: নিৰ্মলা ৰাজকুমাৰী
লাইৱিক্ৰী মখল	: শৈৰেং
ফোঙবা চহী	: ২০১৪
অফোঙবা	: চিত্ৰনঙন য়ুয়াম

মশক তাক্ৰিৰা : ৰাজকুমাৰ গুনচন্দ্ৰ

য়েংমিন্নসি অইবীগী শৈৰেংদা “*ঐনা ষ্লাইদগী কিবা মীসে/ চিন্দা অমা থন্মোয়দনা অমা/ চিনাবন্দা মোমোন নোেক্ৰগা/থন্মোয়দা হু ফুফা মীসিনি/ ঐ মী কি/ (ঐ মী কি, লা:৮)*” গা ওল্লবা মীশিং ঙাভা ওইৱে হায়না অইবীনা ফোঙদোক্ৰি। নুপীজা ক্যাবু নমজা নমথেক্ৰবতা নংতনা মথোয়গী পুখিৰু মাঙহুৰা কয়া অদুৰু পেন্দৰা ফোঙদোক্ৰুনা থৈখাৰা শৈৰেং অমদগী মত্ৰেক অমত্তু লৌখংসি- “*শা ওল্লবা মীশিং/নথোয় লোয়নমক শিত্ৰো/ মথংগী মপোকসু অমুক পোেক্ৰল্লু/ নথোয়গী তমথীৰা শাজংনা/ নথোয়গী তমথীৰা থবকশিনা/ মীওইবা পুন্মা ৱাহল্লে/’’* (শা ওল্লবা মীশিং, লা: ২৪) শানিনা য়েবা অসিদি মাৰু খুৱজয়না হায়ৱগ্ৰগা কেবই। অদুৰু অহিংবা শানিনা য়েবা অসিদি য়ান্ধমক অৱাবগী মশাক্ৰি হায়না অইবীনা হায়ৱি। “*শানিনা য়েংই হায়বনি/ কেজ্জৈ অজা-পুজা তৌৱগা/ অদুৰু অহিংবা শানিনা/ নোংঙনবদগী নুর্মিং তাবা ফওবা/ লেগ্ৰা লৈতনা য়েংখংসি/ অৱাবগী মশাক্ৰি/’’* (অহিংবা শনি, লা:৮৮) হৌজিক্ৰ অমমা খঙদবা ঙাক্তা ঙুইৱে অদুৰু অখঙৰা শান্ধনা ঙংবা অদুৰু নোেক্ৰ দুদা অইবীনা অসুন্না ফোঙদোক্ৰি। “*খঙদবা অমনা ঙাই/ খঙদবা অমনা তাৱ/খঙদবা ময়াম ৰা ৱা নোেকই/ খঙদৱা ময়াম খৃবাক খুই/ খঙদনৈ খঙদবুৰু থাগংলি/ খঙদৰা ময়াম কাইনে লৌহেন্দুনা/’’* (খঙদা, লা: ২৯) ইংগী লেজদা নৌনা শাফেঙলকপা ওইমগসু মাগী মহৌশানা পীথোৱকপা শক্তিনা পুথোৱকপা শৈৰেং পুন্মকম লৈখৰা ঙাক্তনি হায়নীং। হোল্লো মশা তানা অতৈ মখল মখা লাইৱিক পুথোৱকপা ওস্তা ওইনু।

- লাইশ্ৰম ৱন্ধোনি

মাশীবা মীংয়েং থল্মীগদবনি, অদু ওইৱবদি গাঙুগী লীলা কাতুলপশিংগী পেন্দবগী ৰাক্ষসু খৰগী মখৈদি হহুগনি।

মনা মথুম য়েহোকপগী থৌৱমদুদা লীলা কাতুলপশিংগা ফনখিৰা মণী-অপুম খুদিংমক য়ান্ধ ৷ মৱন চাৱৰা মতিক চাৱৰা ঙাভনি। মৱমদি ফেষ্টিবেলসিগী চনৱেলদা ১৮শুৱা কলমদা জজ্ৰী ৰাৰেপ্ৰা অৱেইহনি হায়ৱি। অদুৰু ১৯শুৱা কলমদা যাওঁৱৰা ৰাৰেপ অদুৱনি পাঙথোকষিত্ৰো খল্লি।

মৱম অদুনা শীনবী লাংবীৰবিশিংনসু মতমগা চুনবা মওদা ফেষ্টিবেল শীনবীৰা ফগনি। থৌৱমদুদা জজ্ৰ অদুনা হায়খীৰিৰা য়ুমজাও লাইৱেয়গী “ৰাক্ষ” ক পাজগী “লোকথেল” গাঙুগী ৰাৱেল অমক্তনি। লীলা অনী অসিগী মাৱৰা ৰাফম কয়া অমসু থল্মীৱদা। ৰাফমশিমদি অচুইনি ফেষ্টিবেলসিগী চনৱেলদা ১৮শুৱা কলমদা জজ্ৰী লাগাংথিৰো হায়বদু শেংদোকফম হায়ব। নংত্ৰগদি অইবা অমনা অইবা অমবু ঈকাইখুন্ম দৰঙন্থনি। প